

Ordonanță de urgență
pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală, precum și
pentru unele măsuri pentru organizarea alegerilor pentru membrii din România în
Parlamentul European și a referendumului național din 26 mai 2019

Având în vedere Decretul Președintelui României nr. 420 din 25 aprilie 2019 pentru organizarea unui referendum național în data de 26 mai 2019, simultan cu data alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European,

Luând în considerare faptul că potrivit Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare, organizarea și desfășurarea unui referendum național simultan cu alegerile pentru Parlamentul European din 26 mai 2019 se vor realiza conform Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată, cu modificările ulterioare,

Văzând că, potrivit Legii nr. 3/2000, cu modificările și completările ulterioare, în cazul convocării unui referendum național în data de 26 mai 2019, acesta se va realiza în cadrul aceluiași secții de votare, operațiunile electorale fiind îndeplinite de către aceleași birouri electorale, constituite potrivit legii,

Observând faptul că textul Legii nr. 3/2000, cu modificările și completările ulterioare, se referă în mod expres numai la prevederile Legii nr. 33/2007, republicată, cu modificările ulterioare, fiind necesare clarificări legislative cu privire la aplicabilitatea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2019 privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2019,

Constatând că sunt necesare clarificări legislative suplimentare referitoare la listele electorale, urnele de vot, ștampilele cu mențiunea „Votat” și timbrele autocolante, legea neprevăzând în mod expres că se utilizează liste electorale și urne de vot separate sau că se folosesc aceleași ștampile cu mențiunea „VOTAT” și aceleași timbre autocolante,

Luând în considerare faptul că, în cazul organizării unui referendum național concomitent cu alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din 26 mai 2019, opțiunea alegătorilor de a-și exercita dreptul de vot pentru un singur scrutin trebuie să fie efectivă,

Având în vedere faptul că procedura de votare trebuie clarificată, fiind necesar ca pașii pe care alegătorul trebuie să îi parcurgă pentru a-și putea exprima opțiunea la

ambele scrutine să fie reglementați cât mai simplu și exact, iar informarea alegătorului cu privire la posibilitatea de a opta pentru exercitarea dreptului de vot la un singur scrutin să fie realizată de o manieră imparțială,

Ținând cont de faptul că, potrivit Legii nr. 33/2007, republicată, cu modificările ulterioare, alegătorii români care au optat să voteze pentru reprezentanții altui stat membru al Uniunii Europene în Parlamentul European nu vor figura în listele electorale permanente întocmite pentru alegerile din 26 mai 2019,

Luând în considerare faptul că potrivit art. 5 alin. (2) și (3) din Legea nr. 3/2000, cu modificările și completările ulterioare, cvorumul de participare la referendum și cvorumul de validitate a rezultatului acestuia se raportează la persoanele înscrise în listele electorale permanente,

Văzând că potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 3/2012 asupra contestațiilor referitoare la respectarea procedurii pentru organizarea și desfășurarea referendumului național din data de 29 iulie 2012 pentru demiterea Președintelui României, domnul Traian Băsescu, în cazul referendumului național sunt incidente prevederile art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care stabilesc că prin liste electorale permanente se înțelege listele cuprinzând cetățenii români cu drept de vot care au împlinit vârsta de 18 ani până în ziua alegerilor inclusiv,

Constatând că cetățenii români cu drept de vot la referendumul național din 26 mai 2019, care și-au stabilit domiciliul în străinătate, nu sunt înscrși în listele electorale permanente, așa cum acestea sunt întocmite conform legislației în vigoare, neavând posibilitatea de a influența vreunul dintre cvorumurile prevăzute de lege, deși beneficiază de dreptul de vot conferit de dispozițiile art. 36 din Constituția României, republicată,

Având în vedere că anexele nr. 2-4 la Legea nr. 3/2000, cu modificările și completările ulterioare, utilizează noțiuni precum „*numărul persoanelor înscrise în lista pentru referendum*” și „*numărul participanților*”,

Ținând cont de Hotărârea Curții Constituționale nr. 2/2018 referitoare la respectarea procedurii pentru organizarea și desfășurarea referendumului național pentru revizuirea Constituției din 6 și 7 octombrie 2018, din care rezultă că, deși alegătorii cu domiciliul în străinătate nu au fost incluși în calculul cvorumului legal de participare, aceștia au fost incluși în numărul participanților la referendum, putând influența de fapt cvorumul legal de validitate a rezultatului referendumului,

Văzând că numărul ideal al participanților la referendum este dat de numărul total al cetățenilor care își pot exercita dreptul de vot, în acest caz ipotetic, numărul persoanelor înscrise în listele electorale permanente fiind mai mic decât numărul ideal al participanților la referendum,

Luând în considerare necesitatea clarificării textelor legale privind cvorumul de participare la referendum și cvorumului de validitate a rezultatului acestuia, în

acord cu jurisprudența Curții Constituționale, astfel încât, pe de o parte, toți cetățenii români cu drept de vot să fie luați în considerare la stabilirea rezultatului referendumului național, iar, pe de altă parte, calculul cvorumului să aibă coerență logică, numărul participanților trebuind să fie egal sau mai mic decât numărul persoanelor înscrise în lista pentru referendum,

Luând în calcul faptul că Registrul electoral reprezintă unica evidență completă a cetățenilor români cu drept de vot cu domiciliul în țară și a celor cu domiciliul în străinătate,

Reținându-se necesitatea obiectivă a punerii de acord cu prevederile Constituției a dispozițiilor Legii nr. 3/2000, cu modificările și completările ulterioare, declarate neconstituționale prin Decizia Curții Constituționale nr.143/2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 331 din 2 mai 2019,

Observând necesitatea separării campaniei electorale pentru membrii din România în Parlamentul European de campania pentru referendumul național, precum și a luării măsurilor care se impun pentru asigurarea caracterului echitabil al campaniei pentru referendum și pentru garantarea neutralității autorităților publice în raport cu problema supusă referendumului național, în linie cu Codul de bune practici în materie de referendum, adoptat de Comisia europeană pentru democrație prin drept (Comisia de la Veneția),

Văzând că, în contextul organizării unui referendum național împreună cu alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2019, este necesară asigurarea transparenței și evidențierii tuturor cheltuielilor efectuate de competitorii electorali,

Constatând necesitatea luării măsurilor necesare pentru clarificarea textului legislativ privind competența Autorității Electorale Permanente de a efectua controlul specializat al modului de utilizare a subvențiilor acordate partidelor politice, mai ales în contextul necesității finalizării cu celeritate a controlului finanțării campaniei electorale și a campaniei pentru referendum,

Luând în considerare necesitatea asigurării accesului la vot al alegătorilor cu mobilitate redusă, în contextul unei cereri crescute în acest sens din partea societății civile,

Ținând cont de creșterea volumului și complexității activității organismelor electorale în cazul organizării unui referendum național concomitent cu alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din 26 mai 2019,

Văzând că potrivit Deciziei (UE) 2018/937 a Consiliului European din 28 iunie 2018 de stabilire a componenței Parlamentului European, mandatul suplimentar ce revine României în Parlamentul European depinde de retragerea efectivă a Regatului Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord din Uniunea Europeană,

Dat fiind faptul că numărul de mandate ce vor fi repartizate ca urmare a alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din 26 mai 2019 trebuie să fie stabilit la nivel de lege,

Observând că este imperioasă eficientizarea activității infrastructurii implicate atât în organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European cât și a referendumului național, precum și înlăturarea vidului de reglementare în ceea ce privește desfășurarea concomitentă a operațiunilor electorale și referendum, edictarea modificărilor propuse în regim de urgență fiind justificată de proximitatea momentului desfășurării referendumului național pentru probleme de interes național declanșat de Președintele României,

Având în vedere consecințele negative ale neadoptării în regim de urgență a prezentului act normativ asupra procedurii de organizare și desfășurare a alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European, precum și a referendumului național convocat de Președintele României,

Întrucât măsurile propuse prin prezentul proiect nu sunt de natură a afecta drepturile electorale, în înțelesul stabilit de jurisprudența Curții Constituționale, cum ar fi de exemplu, deciziile Curții Constituționale a României nr. 1.189/2008, nr. 1.248/2008 și nr. 47/2018, respectiv Codul de bune practici în materie electorală și Codul de bune practici în materie de referendum, și nici nu îngreunează organizarea și desfășurarea alegerilor și a referendumului național,

În considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie o situație de urgență și extraordinară, în vederea desfășurării în bune condiții a referendumului național în mod simultan cu alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din 26 mai 2019, precum și a asigurării condițiilor necesare pentru consultarea corpului electoral, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. - Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 84 din 24 februarie 2000, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatele (2) și (3) ale articolului 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Referendumul este valabil dacă la acesta participă cel puțin 30% din numărul persoanelor înscrise în Registrul electoral la data votării.

(3) Rezultatul referendumului este validat dacă opțiunile valabil exprimate reprezintă cel puțin 25% din cei înscriși în Registrul electoral la data votării.”

2. Articolul 15¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 15¹.** - (1) În situația în care referendumul național are loc la aceeași dată cu alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, alegerile pentru Președintele României, alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European sau alegerile pentru autoritățile administrației publice locale, după caz, alegătorii votează în aceleași secții de votare, cu aceleași ștampile cu mențiunea „VOTAT”, pe buletine de vot separate, prezența la vot fiind consemnată pe liste electorale distincte pentru cele două tipuri de scrutin.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), Sistemul informatic privind monitorizarea prezenței la vot și prevenirea votului ilegal, în cazul în care acesta este prevăzut de legislația aplicabilă alegerilor care se organizează la aceeași dată cu referendumul național, trebuie să permită evidențierea prezenței la vot pentru fiecare scrutin în parte. În acest caz, operatorul de calculator al biroului electoral al secției de votare are obligația de a informa alegătorul cu privire la posibilitatea de a-și exercita dreptul de vot numai pentru un singur tip de scrutin sau pentru ambele scrutine.

(3) În situația prevăzută la alin. (1), alegătorii pot opta să își exercite dreptul de vot numai pentru un singur tip de scrutin sau pentru ambele scrutine.

(4) Operatorul de calculator al biroului electoral al secției de votare aduce la cunoștința președintelui biroului electoral al secției de votare atât mesajele furnizate de Sistemul informatic privind monitorizarea prezenței la vot și prevenirea votului ilegal, conform metodologiei aplicabile, cât și opțiunile alegătorului potrivit alin (3). Președintele biroului electoral al secției de votare, locțiitorul sau membrul biroului electoral al secției de votare desemnat în acest sens se asigură că alegătorii primesc buletinele de vot conform opțiunilor înscrise în Sistemul informatic privind monitorizarea prezenței la vot și prevenirea votului ilegal.

(5) În cazul în care alegătorul optează pentru participarea la un singur tip de scrutin, președintele biroului electoral al secției de votare sau membrul desemnat de către acesta va bara, în prezența alegătorului, cu o linie orizontală, rubrica destinată semnăturii din lista electorală permanentă aferentă tipului de scrutin pentru care nu a optat.

(6) În situația prevăzută la alin. (1), pe actul de identitate al alegătorului se aplică o singură dată ștampila cu mențiunea „VOTAT” și data scrutinului sau, după caz, un singur timbru autocolant cu mențiunea „VOTAT” și data scrutinului, conform modelului aprobat pentru alegerile care se organizează la aceeași dată cu referendumul național.

(7) În situația prevăzută la alin. (1), organizarea și desfășurarea referendumului național, precum și procedura de votare se realizează cu aplicarea

corespunzătoare a prevederilor legale privind alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, alegerile pentru Președintele României, alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European sau alegerile pentru autoritățile administrației publice locale, după caz.

(8) În situația prevăzută la alin. (1), operațiunile necesare organizării și desfășurării referendumului național sunt îndeplinite de organismele electorale constituite pentru alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, alegerile pentru Președintele României, alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European sau alegerile pentru autoritățile administrației publice locale, după caz.

(9) În situația prevăzută la alin. (1), hârtia necesară pentru tipărirea buletinelor de vot și tipărirea buletinelor de vot pentru referendumul național se asigură potrivit prevederilor legale aplicabile alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, alegerilor pentru Președintele României, alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European sau alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale, după caz.

(10) În situația prevăzută la alin. (1), primarii vor asigura urne de vot distincte pentru fiecare scrutin.

(11) În situația prevăzută la alin. (1), observatorii și reprezentanții mass-mediei acreditați să observe desfășurarea votării la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, alegerile pentru Președintele României, alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European sau alegerile pentru autoritățile administrației publice locale, după caz, au dreptul să observe și operațiunile specifice referendumului național.

(12) În situația prevăzută la alin. (1), în cazul în care legislația aplicabilă alegerilor care se organizează la aceeași dată cu referendumul național prevede utilizarea Sistemului informatic privind monitorizarea prezenței la vot și prevenirea votului ilegal, listele electorale utilizate la referendumul național se predau și se arhivează conform potrivit prevederilor art. 121 din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare.”

3. În tot cuprinsul anexelor nr. 2 - 6, se introduce sintagma *„Numărul participanților trebuie să fie egal cu suma ce rezultă din adiționarea cifrelor de la pct. 5, 6 și 7.”*

Art. II. - Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 23 iunie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

1. Alineatul (1) al articolului 33 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Se interzice finanțarea în orice mod a campaniei electorale a unui partid, a unei alianțe a acestora sau a unui candidat independent, **respectiv a campaniei pentru referendum** de către o autoritate publică, instituție publică, regie autonomă, companie națională, societate reglementată de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ori instituție de credit, la care sunt acționari majoritari statul sau unități administrativ-teritoriale, ori de către societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care desfășoară activități finanțate din fonduri publice. Interdicția se aplică în cazul societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care, cu 12 luni înainte de începerea campaniei electorale, au desfășurat activități finanțate din fonduri publice.”

2. La articolul 36, literele a) și b) ale alineatului (7) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) se referă în mod direct la un candidat sau partid politic care participă la alegeri, clar identificat sau se pronunță pentru ori împotriva problemei supuse referendumului;

b) este utilizat în perioada campaniei electorale sau a campaniei pentru referendum, stabilită potrivit legilor privitoare la organizarea alegerilor sau a referendumului, după caz;”

3. La articolul 38, litera f) a alineatului (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„f) cheltuieli aferente serviciilor de telefonie și internet, cheltuieli de transport și cazare ale candidaților, cheltuieli de hrană, cazare și transport ale voluntarilor și ale membrilor partidului politic, cheltuieli pentru închirierea de spații și echipamente, cheltuieli pentru vestimentația voluntarilor și a membrilor partidului politic inscripționată cu denumirea sau numele competitorului electoral, cheltuieli de protocol destinate organizării de reuniuni electorale, cheltuieli pentru asistență juridică și alte tipuri de consultanță, precum și pentru plata serviciilor mandatarilor financiari, în cuantum de maximum 30% din totalul cheltuielilor care pot fi efectuate în campania electorală;”

4. Alineatul (2) al articolului 42 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Controlul privind subvențiile de la bugetul de stat va fi efectuat și de Curtea de Conturi, conform Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”

5. După articolul 47 se introduce un nou articol, articolul 47¹, cu următorul cuprins:

„**Art. 47¹**. – (1) În termen de 15 zile de la data desfășurării referendumului, mandatarii financiari sunt obligați să depună la Autoritatea Electorală Permanentă rapoartele detaliate ale veniturilor și cheltuielilor pentru campania pentru referendum ale partidelor politice și organizațiilor cetățenilor români aparținând minorităților naționale.

(2) Rapoartele prevăzute la alin. (1) se publică de Autoritatea Electorală Permanentă pe pagina proprie de internet în termen de 60 de zile de la data referendumului.”

Art. III. – După articolul 22 al Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 24 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, articolul 22¹, cu următorul cuprins:

„**Art. 22¹**. – Primarii au obligația de a asigura accesibilitatea localurilor de vot, conform metodologiei aprobate prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.”

Art. IV. – (1) La alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2019, prin derogare de la prevederile art. 13 alin. (1) și art. 46 alin. (2) din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată, cu modificările ulterioare, alegătorii cu mobilitate redusă pot vota la orice secție de votare care le asigură accesul la procesul de votare.

(2) Primarii și Autoritatea Electorală Permanentă aduc la cunoștință publică lista secțiilor de votare care asigură accesul la vot al alegătorilor prevăzuți la alin. (1), până cel mai târziu cu 5 zile înaintea zilei de referință.

Art. V. - (1) Indemnizațiile președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare, ale locțiitorilor acestora, precum și ale operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare prevăzute de art.16 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2019 privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2019, se majorează cu 45 de lei pentru fiecare zi de activitate.

(2) Indemnizațiile membrilor birourilor electorale județene, ale membrilor birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București și ale membrilor biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate prevăzute de art. 16 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2019 privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2019, se majorează la 190 de lei pentru fiecare zi de activitate.

(3) Indemnizațiile personalului tehnic auxiliar al biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate prevăzute de art.16 alin. (4) din Ordonanța de urgență

a Guvernului nr. 6/2019 privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2019, se majorează la 190 de lei pentru fiecare zi de activitate.

(4) Majorarea indemnizațiilor prevăzute la alin. (2) și (3) se aplică începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe.

Art. VI. – (1) Prin derogare de la prevederile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, la alegerile organizate în anul 2019, în cazul în care numărul experților electorali dintr-o unitate administrativ-teritorială este insuficient, președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare și loțiitorii acestora pot fi desemnați, cu acordul acestora, din rândul experților electorali care își efectuează studiile în unitatea administrativ-teritorială respectivă.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 16 alin. (6) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, la examenele pentru admiterea în Corpul experților electorali, organizate de Autoritatea Electorală Permanentă în anul 2019, pot participa și persoanele care au mai exercitat funcția de președinte al biroului electoral al secției de votare sau de loțiitor al acestuia.

Art. VII. - (1) La alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2019 vor fi repartizate 33 de mandate, acest număr fiind utilizat în operațiunile prevăzute de art. 51 alin. (2) și art. 52 alin. (1) și (4) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările ulterioare.

(2) Candidatul declarat ales căruia îi va reveni cel de-al 33-lea mandat își va prelua mandatul, conform Deciziei (UE) 2018/937 a Consiliului European din 28 iunie 2018 de stabilire a componenței Parlamentului European, după data la care retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord din Uniunea Europeană va produce efecte juridice.

(3) În cazul candidatului prevăzut la alin. (2), prevederile art. 9 alin. (1)-(3) din Legea nr. 33/2007, republicată, cu modificările ulterioare se aplică de la data preluării efective a mandatului de parlamentar european.

Art. VIII. – (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, în 2019, prin derogare de la prevederile art. 30 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, prin hotărâre a Guvernului pot fi alocate sume necesare pentru organizarea și desfășurarea referendumului național din data de 26 mai 2019 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.

(2) Cheltuielile pentru hârtia necesară tipăririi buletinelor de vot și pentru tipărirea buletinelor de vot aferente referendumului național din data de 26 mai 2019 se suportă din bugetul de stat, prin bugetul Autorității Electorale Permanente, în limita

sumelor destinate acțiunilor aferente alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2019.

(3) Cheltuielile pentru amenajarea secțiilor de votare la alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European și referendumul național din 26 mai 2019 se suportă din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne, pentru instituțiile prefectului.

**PRIM-MINISTRU,
VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ**